

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі.[Інтернет ресурс].Режим доступу:[http:// osvita.ua/ school/ method/ technol/6804/](http://osvita.ua/school/method/technol/6804/) (дата звернення: 03.04.2023).
2. Виготський Л. С. Психологія і вчення про локалізацію психічних функцій. Москва, 1982. 174с.
3. Карабаєва І. І. Психологічна готовність до писемного мовлення дітей старшого дошкільного віку. Автореферат дис. Київ, 2003. 18с.
4. Кучинський М. Формування навичок письма – одна з основних проблем початкової школи. *Початкова школа*. 2006. № 5. С. 10–13.
5. Пешковський А. М. запитання методики рідної мови , лінгвістики і стилістики. URL: [http://elib.gnpbu.ru/text/peshkovsky_voprosymetodiki-rodnoyuazyka_1930/go,4; fs,1/](http://elib.gnpbu.ru/text/peshkovsky_voprosymetodiki-rodnoyuazyka_1930/go,4;fs,1/)(дата звернення: 03.04.2023).
6. Маслюк Ю. А. Проблеми використання інформаційних та комунікаційних технологій у навчальній діяльності // *Інновації в освіті*. 2006. № 1. С. 117-123.

*Демковець Дмитро Андрійович,
студента 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

*Науковий керівник:
Сойко Інна Миколаївна,
к. пед. наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У Концепції «Нова українська школа» наголошується, що сучасна початкова школа повинна створити сприятливі умови для творчості та новаторства, реалізації творчих можливостей і здібностей учнів. Унаслідок цього стає очевидною необхідність пошуку ефективних форм, методів та засобів, що дозволяють розвивати творчі здібності школярів.

Інформаційно-комп'ютерні технології, з одного боку, – це потужний та дієвий інструмент для отримання дитиною різноманітної інформації, з іншого – це ефективний засіб для підвищення інтересу до навчання, розвитку творчості молодшого школяра.

Використання ІКТ у початковій школі є актуальною й складною проблемою, що вимагає детального психолого-педагогічного обґрунтування та

наукового вивчення. Особливості впровадження ІКТ в освітній процес початкової школи вивчали В. Барановська, І. Галаган, С. Колесніков, М. Левшин, Г. Ломаковська, О. Мороз, Н. Олефиренко, І. Онищенко, Ю. Первін, Л. Петухова, А. Семенов, О. Співаковський, Б. Хантер, В. Шевченко та ін.

Мета статті полягає у дослідженні використання інформаційних технологій у початковій школі та розробці ефективних шляхів їх застосування для навчання української мови учнів початкової школи.

Ефективним засобом розвитку творчих здібностей молодших школярів є інформаційно-комп'ютерні технології. Ми вважаємо, що саме ІКТ сприяють інтенсифікації освітнього процесу в початковій школі, розвитку творчих здібностей молодших школярів, підвищенню їх мотивації учіння, формуванню в учнів умінь і навички оперувати і керувати інформацією, швидко приймати рішення, застосовувати набуті знання на практиці.

Інноваційні педагогічні технології стають типовим явищем освітянської практики, а готовність до їх застосування – вимогою до усіх педагогів. Важливе місце серед найбільш ефективних педагогічних інновацій належить інформаційним технологіям. Як зазначає І. Бекман, інформаційна технологія – це сукупність конкретних засобів, за допомогою яких людина виконує різноманітні операції для обробки інформації у різноманітних сферах своєї життєдіяльності [1] . Стосовно навчання частіше використовують певною мірою синонімічні терміни «інформаційні технології навчання (ІТН)», «сучасні інформаційні технології навчання (СІТН)» або «нові інформаційні технології навчання (НІТН)» розуміючи те ж саме. Їх можна означити як методологію і технологію освітнього процесу використанням новітніх електронних засобів навчання й у першу чергу ЕОМ [5, с. 62] . Проте, для лаконічності у статті ми використовуватимемо термін «інформаційні технології» у значенні ІТН. Як свідчить аналіз наукових праць [3; 5; 6] та спостереження за освітньою практикою початкової школи точки зору дидактики використання інформаційних технологій надає учителю цілу низку можливостей. Таким чином ІТ дозволяють учителям-класоводу:

- 1) зробити навчання інтенсивнішим та ефективнішим завдяки унаочненню навчального матеріалу засобами мультимедіа;
- 2) максимально індивідуалізувати навчання із врахуванням особливостей їхніх стилів навчання, можливостей сприйняття, особливостей характеру тощо;
- 3) створити сприятливу атмосферу для спілкування, співпраці як окремих учнів, так і груп дітей між собою та з учителем.

Отже, використання комп'ютерів у навчальній урочній і позаурочній діяльності школи є дуже природним із точки зору й дитини, й учителя. Воно є одним із найбільш ефективних способів підвищення мотивації та індивідуалізації навчання, розвитку творчих здібностей. Саме це ще раз доводить доцільність використання ІТ для навчання учнів початкових класів. Отже, є усі підстави стверджувати, що комп'ютер сприятиме не тільки вивченню молодшими школярами, але й більш глибоко розвиватиме резерви

дітей, а учителю дозволить працювати творчо, ініціативно, удосконалювати свою професійну майстерність.

Одним із важливим завдань Нової української початкової освіти – формування цифрової компетенції засобами інформаційно-комп'ютерних технологій, яка сприяє розвитку особистості учня, спрямовує його до самопізнання, самовдосконалення та розвитку творчих здібностей.

Завдяки багатому інструментарію, гнучкості та адаптивності використання, можливості легкої модифікації, інформаційні технології можна використати на уроках будь яких типів і, практично, на кожному із їх етапів. При цьому комп'ютер виконує такі функції:

- 1) учителя;
- 2) робочого інструмента;
- 3) об'єкта навчання;
- 4) колективу;
- 5) ігрового середовища;
- 6) середовища співпраці [4] .

Уроки з використанням ІТ особливо актуальні в початковій школі. Використання ІТ уможливорює плавний, «безболісний» перехід від пояснювально-ілюстративного способу навчання до діяльнісного, тобто учень стає активним суб'єктом навчальної діяльності. Це сприяє усвідомленому засвоєнню знань [6] . Педагогу потрібно організувати освітній процес таким чином, щоб усі школярі бачили науку в її історичному розвитку і відчували задоволення і радість від процесу самостійного пізнання та спільної роботи над вирішенням завдань. Використання інформаційних технологій у процесі навчання , відкриває цілий ряд можливостей для різнобічного, нетрадиційного, наочного осмислення учнями предметного матеріалу. Застосування комп'ютера на уроках – це гарна можливість активізувати пізнавальні інтереси учнів під час вивчення та закріплення нового матеріалу, підвищити мотивацію навчальної діяльності, організувати самостійну роботу учнів.

Можливості використання комп'ютера дають змогу подавати новий матеріал наочно та динамічно, в формі гри, змагання тощо. Інтерес до вивчення предмету багато в чому залежить також від того, як проходять уроки. А застосування комп'ютерної техніки на уроках дозволяє зробити урок нетрадиційним, яскравим, насиченим, наповнюючи його зміст знаннями з інших наочних областей, що перетворюють урок з об'єкту вивчення у засіб отримання нових знань. Проте, для реалізації усіх цих переваг необхідне якісне програмне забезпечення – педагогічні програмні засоби (ППЗ).

Варто зазначити, що використання комп'ютера на уроках у початковій школі не обмежується тільки вивченням предмету. Так, використовувати комп'ютер на уроках можна і для вирішення наступних завдань:

- 1) розвиток міжпредметних зв'язків;
- 2) розвиток самостійності учнів на уроці;
- 3) диференціація навчання і реалізація індивідуального, особистісно-орієнтованого підходу;
- 4) розвиток творчих та дослідницьких здібностей молодших школярів.

Входячи з цього, можна сформулювати завдання, які зможе вирішити учитель під час навчання із використанням ІТ:

- 1) забезпечення фундаментальної підготовки дітей;
- 2) формування інформаційної та методичної культури, творчого і дослідницького стилю діяльності учнів;
- 3) підготовка учнів до використання ІТ у навчальній діяльності та повсякденному житті тощо.

Як свідчать аналіз вітчизняних наукових праць із теми дослідження, є найдоступнішим і найбільш поширеним способом використання інформаційних технологій у початкових класах – застосування мультимедійних продуктів, і зокрема – дидактичних презентацій створених за допомогою майстра презентацій Microsoft Power Point. Це можна пояснити тим, що завдяки використанню мультимедійних презентацій перед учителем відкривається величезний простір діяльності з широким колом можливостей. Так, працюючи із презентаціями учитель сам обирає форму та послідовність викладання навчального матеріалу, розширює зміст уроку, ілюструє його різноманітними графічними об'єктами: статичними зображеннями, анімаціями, відеофрагментами тощо [6]. Демонструвати презентації можна на екрані комп'ютера, за допомогою проєктора на екрані або за допомогою мультимедійної дошки.

Інформаційно-комунікаційні технології позитивно впливають на всі компоненти системи навчання: мету, зміст, методи та організаційні форми навчання, що дозволяє вирішувати складні і актуальні завдання для розвитку інтелектуального, творчого потенціалу, аналітичного мислення та самостійності в молодших школярів. Використання ІКТ в освітньому процесі Нової української початкової школи сприяє формуванню інформаційно-цифрової компетентності учнів, основ інформаційної культури, надбанню умінь життєво необхідних компетентностей.

Таким чином, проведене дослідження дозволило стверджувати, що використання ІТ в освітньому процесі передбачає підвищення якості освіти, тобто вирішення однієї з нагальних проблем для сучасного суспільства. У даному контексті застосування комп'ютера на уроках дозволяє учителю значно скоротити час на вивчення матеріалу за рахунок наочності і швидкості виконання роботи, перевірити знання учнів в інтерактивному режимі, що підвищує ефективність навчання, допомагає реалізувати весь потенціал особистості – пізнавальний, морально-етичний, творчий, комунікативний і естетичний, сприяє розвитку інтелекту, інформаційної культури учнів, робить уроки яскравими та цікавими. Але слід підкреслити, що вбудовування ІТ у освітній процес має базуватися на їх педагогічно обґрунтованому поєднанні з традиційними методичними системами навчання та при обов'язковому обґрунтуванні педагогічної доцільності такого використання, тобто освіта на сучасному етапі має задовольняти нові потреби й водночас зберігати свої сильні традиційні сторони. Перспективним напрямом нашої наукової роботи у даному контексті є подальше дослідження і розгорнутий аналіз та актуалізація

ефективності використання окремих новітніх інформаційних технологій у процесі навчання учнів початкових класів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бекман И. Н. Информатика [Электронный ресурс]: курс лекций / И. Н. Бекман. Режим доступа до журн.: [http://profbeckman.narod.ru/ InformLeks.files/Inf01.pdf](http://profbeckman.narod.ru/InformLeks.files/Inf01.pdf) (дата звернення: 03.04.2023).
2. Морев И. Образовательные информационные технологии: учебн. пособ. / И. Морев. Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 2004. 162 с.
3. Нісімчук К. Технології початкової освіти: дидактично-виховний аспект: Монографія. Луцьк: Твердиня, 2010. 324 с.
4. Пантюшенко Н. Г. Використання інформаційно-комп'ютерних технологій у викладанні мови. *Англійська мова та література*. 2013. № 16–18. С. 80–84.
5. Федорчук Е. І. Сучасні педагогічні технології : Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : «Абетка», 2006. 212 с.
6. Шаповалова І. К. Використання ІКТ у початковій школі. *Початкова школа*. 2013. № 1. С. 38–39.

Ковалець Анастасія Василівна
*студентка 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Науковий керівник:
Шкабаріна Маргарита Андріївна
*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики
початкової освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

РОЗВИТОК У ДІТЕЙ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ ЗАСОБОМ ОСВІТНІХ ВЕБ-КВЕСТІВ

Актуальність дослідження теми розвитку інтересу до читання у дітей за допомогою освітніх веб-квестів полягає в необхідності вивчення та розробки ефективних педагогічних підходів, що сприяють підвищенню мотивації до читання та розвитку мовних навичок у молодшому шкільному віці. Це дослідження відповідає на потребу сучасної освіти у застосуванні новітніх технологій, які залучають дітей до активного навчання, розвивають критичне мислення та навички пошуку та аналізу інформації.